

Fínsko
design
hasici
ton
dielne
zenit
vlastná
tvorba

Jan 2015 | Te

“zrodenie ideí”

CHRONOS 9

Máj 2015

zrodenie ideí

Redakčná rada

šefredaktor

Damián Cehlárik III.D

grafický dizajnér

Klára Havlíková II.D

redaktori

Michaela Mičudová III.D

Martin Baláž II.M

Peter Muráň II.M

Cyntia Hudecová II.D

Nicole Hochholczerová I.D

Ďakujeme všetkým autorom vlastnej tvorby
a rovnako aj autorom čriepkov.

SOŠ drevárska
Lučenecká cesta 17
ZVOLEŇ

Školský časopis
Mgr. Elena Ďurčíková

Editoriál

Jar pôsobí dojmom znovuzrodenia. Zima prírodu obmedzila, no zároveň prinútila k oddychu. Jar však prináša pozoruhodné javy, ktoré sú zdrojom inšpirácie pre nás všetkých. Sú to napríklad organické tvary, ktoré nás v tomto období obklopujú (hlavne pre dizajnérov). Sú to hry farieb a svetla. Ak ale premýšľate len v jednej sfére, len nad viditeľnými javmi, neobsiahnete jej plnú podstatu. Napadlo vám, že jar je prípravným obdobím pre veľké vyvrcholenie celého prírodného divadla? Dobrá jar prináša dobré leto. Skúsme tieto myšlienky pretransformovať na seba. Zrodenie ideí vám chce pripomenúť, že nielen pre prírodu, ale aj pre vás nastal ten správny čas prípravy na úspešne prežité leto.

Deviate vydanie občasníku ChronosMag je nezvyčajne plodné. Jasne odzrkadľuje množstvo dobre odvedenej práce, ktorú vám časopis predstaví. Obsahuje podrobný rozhovor s novým pánom riaditeľom, ktorý prezradí jeho plány a smerovania našej školy v budúcnosti. Neodmysliteľná súčasť tvorby našich žiakov tu dosahuje nevídanú kvalitu. Toto a ešte mnoho ďalšieho vás čaká výmenou len za pár chvíľ vášho času. Verím však, že po jednom prečítaní si nájdete ešte mnoho dôvodov po ňom siahnuť opäť.

šéfredaktor
D.Č. o zrodení ideí

Obsah

Fínsko

Erazmus vo Fínsku

Zenit

súť až u mechanikov

Hasiči

predstavujeme odbor

Dielne

Dobry, ako sa máte?

Šperky

Čo robili druháci z TNI

Odpad

a práca tretiačkov TNI

Portrét

Kto sa posadil do kresla?

TON

naša exkurzia do "TONu"

Vlastná

tvorba

Čriepky

zo školských lavíc

Erazmus vo Fínsku

Michaela Mičudová

Väčšina z vás určite ani netuší, že vybraní študenti, tí, čo vedia bez problémov komunikovať anglicky a naša pani profesorka angličtiny B. Bobeničová, navštívili od 25. januára na týždeň severskú krajinu Fínsko. Z akého dôvodu, čo tam robili a načo tam išli, vám prezradia nasledujúce riadky.

Našu drevársku výpravu tvorili Marek Nociar (4.A), Jakub Sonta (2.D), p. prof. Bobeničová a Jana Grnáčová (3.D). Naši študenti si z návštevy vo Fínsku robili denník a každý deň zapisovali, čo robili.

Naša škola vstúpila do projektu cez ERASMUS. Motivational workshops for vocational students to continue studies into higher level, je konkrétny názov projektu, ktorého sa zúčastnila naša výprava študentov. Projekt je zameraný na rozvoj a spoluprácu stredných odborných škôl drevárskych a univerzít s technickým (drevárskym) zameraním v zahraničí a na Slovensku. Naši študenti získavali nové poznatky v oblasti spracovania dreva a drevárskych technológií a v rámci medzinárodnej spolupráce si zlepšili svoje jazykové zručnosti v anglickom jazyku.

Absolvovali niekoľko prednášok, na ktorých sa dozvedeli nové poznatky o drevárskych firmách, spracúvaní dreva, výrobe preglejky až po hotové výrobky. Čo sa ale týka výroby vo firmách, tak absolvovali exkurzie priamo v nich. Náplňou práce našich študentov, rovnako ako študentov zo zahraničia, boli skúšky s drevom ako tvarovanie, lisovanie a sušenie na novom 3D hotformig stroji, ktorý vlastní škola v Lahti ako jedna jediná z celého sveta, a preto tam boli aj študenti, aby tento nový stroj otestovali.

Prednášky, ktoré mali povinné, trvali tri hodiny, ale po nich mali voľno a mohli využiť čas buď ako sa dohodli s pani profesorkou, alebo ako chceli. Zväčša ale mali program naplánovaný, ako napríklad v jeden večer pre nich Fíni pripravili typickú fínsku opekačku, kde mali špekačky, saunu a po saune ochladenie v zamrznutom jazierku, tak isto spoznávali ich kultúru, ako aj typických fínskych príslušníkov národa. Dokonca sa dozvedeli, že Fíni sú veľmi citliví. Napríklad na verejnosti sú dotyk nepripustné, no zároveň sú veľmi ochotní a pomôžu vo všetkom a so všetkým, keď ich požiadate o pomoc.

Projekt pozostáva aj z workshopov, ktoré sa uskutočňujú vo Fínsku, v Maďarsku a aj u nás na Slovensku, konkrétne na Technickej univerzite Zvolen, ktorá je tak isto ako naša škola zapojená do tohto projektu. Aj na nich sa naši vybraní žiaci v budúcnosti zúčastnia.

Študenti sú s pobytom a s nadobudnutými skúsenosťami veľmi spokojní.

a zopár fotografií..

Práce našich mechanikov

viac na ďalšej strane

Kutil - chlap na prenájom

Domov

Čo ponúkame

Objednajte si nás

Príhlásenie

Chlap na prenájom

Potrebujete vymeniť žiarovku, alebo pripojiť spádovú odhadzovač?
Ste hradný pri momentálnych opravách?
Ste tu pre Váš Náš kutil zvládne zatať viaceré bežné opravy a aj prenaty v domácnosti.

Ze je toho veľa a nemáš čas na zvládnuť? Počkame Vám rovno dvoch!

Znížim peňazť pre nás nie je dosť mať ani dosť veľký!

Čo môžete očakávať:
prerý odhad ceny
profesionálne
rychlouf bez zbytočných prerušovaní
pri práci sa pridržiame
je skúsený priateľ spravíme
záručnú dobu odobrodnej práce

Čo od nás môžete očakávať:
reparujeme cestné stĺbky
neobmedzené spôsobilosť na akýchkoľvek
reparácie a nerušíme nikdy
vo vašom dome

Objednajte si nás a my sa Vám ovráme, alebo volajte zadarmo na číslo +421 912 576 000

Copyright: Tomáš Hlaváč Dušan Kružíček

logo

web

Naši mechanici na súťaži Zenit

M. Baláz a P. Muráň

Oslovili sme pani Ing. Buktovú s tým, že by sme naším čitateľom radi priblížili súťaž ZENIT, ktorej sa zúčastnili žiaci odboru Mechanik počítačových sietí. Súťaž na našej škole zastrešovala práve pani profesorka Buktová, ktorá nám rada zodpovedala naše otázky a malý bonus k tomu. Keďže je na našej škole nová, v závere vám ju trošku predstavíme.

Súťaž je určená žiakom stredných škôl. Zámerom je prispievať k vyhladávaniu nadaných a talentovaných študentov, podporovať ich ďalší odborný rast, tvorivo rozvíjať kompetencie, viesť ich k samostatnej tvorivej činnosti a podporovať ich záujem o sebazdelávanie.

Súťaž je organizovaná formou postupových kôl cez školské, krajské a končí sa celoštátnym kolom. Výsledky súťažiacich hodnotia trojčlenné až päťčlenné odborné hodnotiace komisie. Súťaž prebieha v troch samostatných sekciách: v programovaní, elektronike a strojárstve.

Organizačnú, metodickú a administratívnu činnosť spojenú so súťažou vykonáva ŠIOV a Slovenská komisia súťaže Zenit.

Na našej škole súťažilo v programovaní v kategórii Web dizajnér 14 žiakov. Tí pracovali v tímoch. Súťažné tímy boli dvojčlenné, tvorené programátorom a grafikom. Ich úlohou bolo za čas 3,5 hodiny navrhnuť dizajn stránky, naprogramovať kód a naplniť webový obsah podľa požiadaviek.

V kategórii programovanie pre 3. a 4. ročník sa školského kola zúčastnil Ján Václavík z III.M, ktorý postúpil do krajského kola súťaže.

Do krajského kola postúpili z kategórie web dizajnér aj Tomáš Hlaváč a Dušan Kružec zo IV.M triedy. Krajské kolo sa konalo na SPŠ J. Murgaša v Banskej Bystrici, kde sa naši študenti napriek veľkej konkurencii umiestnili na peknom 3. mieste v krajskom kole, a na prvých dvoch miestach boli študenti zo SPŠ J. Murgaša a Gymnázia J.G.Tajovského v B. Bystrici.

Na záver vám priblížime našu novú profesorku, ako sme sľúbili na začiatku.

Pani profesorka Buktová študovala Kybernetiku v spojení na Žilinskej univerzite a hneď po ukončení štúdia začala učiť. Na našu školu prišla z detvianskeho gymnázia. Býva v Detve, má 3 deti. Obľubuje prírodu, zvieratá, rada si prečíta dobrú knihu, nepohrdne kvalitným filmom ani humorom. Teší ju, keď sú študenti mladí nielen vekom, ale aj aktívnym prístupom k životu, a keď sa nenechajú len tak unášať prúdom.

HASIČI

Ochrana osôb a majetku pred požiarom

M. Mičudová

Sme v poradí prvá a jediná škola na Slovensku, ktorá vyučuje odbor OOMPP. Odbor vznikol v roku 2009 a do roku 2013 bol ako experimentálny odbor s maturitou, ale po roku 2013 už bol zaradený do siete ako vyhovujúci maturitný študijný odbor. Krstným otcom študijného odboru je pán Stríž.

Drevo je horľavý materiál, čiže tento odbor úzko súvisí aj so zameraním našej školy a tak isto nadväzuje ako predpríprava na vysokú školu, konkrétne Technickú univerzitu vo Zvolene, kde je katedra so zameraním na ochranu osôb majetku pred požiarom.

A teraz konkrétne k odboru na našej škole. Vyučovanie v tomto odbore je skôr zážitkové ako nudné, a to vzhľadom k tomu, že väčšina praxe je priamo v zásahoch, tak isto ako jednotlivé cvičenia, ktoré naši študenti absolvujú počas štyroch rokov štúdia. Patria sem záchranné cvičenia integrovaných zložiek, simulácia mimoriadnych udalostí, ako sú havárie dopravných automobilov či autobusov alebo vyslobodzovanie osôb z horiacich objektov. Študenti nižších ročníkov fungujú ako figuranti. Čo sa týka dvojtyždňovej praxe, ktorú musia všetci študenti odboru v máji absolvovať, tak ako druháci sú zaradení k hasičom, ako tretiaci absolvujú lezecký kurz a ako štvrtáci sú už vonku.

Čo sa týka hasičov v oblasti prevencie, pracujú v ňom hasiči, ktorí sú rozdelení na dve skupiny. Prvou skupinou je „suchý hasič“, ktorého náplňou práce je skôr byť požiarnym technikom alebo požiarnym dispečerom na základni a druhou skupinou je „mokrý hasič“, ktorého náplňou sú konkrétne zásahy.

Zaujímavosťou pre mňa bolo zistenie, že pán Ing. Miroslav Oľapka, nikdy nepracoval v skupine „mokrý hasič“, jeho náplňou práce bol zo začiatku požiarny technik, na ktorého si robil aj osvedčenie a neskôr sa dostal ako pedagóg vyučujúci tento odbor na našu školu. Čiže jeho profesia je „suchý hasič“ v obore medzi pedagógmi.

Na zhrnutie nášho odboru uvádzam niekoľko kladov a záporov:

klady: *zážitkové učenie, majú možnosť byť v diani medzi zásahmi, koncoročný lezecký kurz v treťom ročníku, samotné povolanie, záchrana životov a zdravie ľudí*

zápory: *prax tretieho ročníka, obsahuje veľa teórie, náročné ale potrebné vyučujúce predmety ako je fyzika, matematika a chémia*

Dielne

a čo je v nich nové

Milí naši čitatelia, sme veľmi radi, že vám znova môžeme poskytnúť článok spoza brány našej školy. Tentokrát sme sa zamerali na školské dielne. C. Hudecová

Pýtali sme sa žiakov:

- Ako sa im páči priebeh školskej praxe?
- Čo hovoríš na svojho majstra?
- Čo by si zmenil v školských dielňach?

A aj našich pánov majstrov :

- Ako sa vám páči práca na SOŠ drevárskej?
- Ako hodnotíte dnešných žiakov?
- Čo by ste zmenili v školských dielňach a na vašom pracovisku.

1.D

1. Na praxi sa mi veľmi páči.

2. Naši majstri sú veľmi milí, zlatí a pomáhajú nám.

3. Na našej praxi sa mi páči veľmi dobrá atmosféra, a čo sa mi nepáči, to prenechám asi starším ročníkom.

2.D

1. Na praxi je dobré, len sa niekedy obávame strojov. Ak sa pýtate prečo, náš pán majster nám stále každú stredu opakuje, akými spôsobmi sa nám môže niečo stať a môžeme aj umrieť. (Smiech) Ale vieme, že nám to hovorí len pre naše dobro.

2. Naš majster je snaživý a má s nami strpenie, aj keď to, bohužiaľ, nie vždy ide.

3. Na našej praxi sa mi páči, že k maturite budeme mať zručnosti, ktoré budú určite dobré aj do budúcnosti.

A čo sa mi nepáči, že veľakrát je prax na mňa dlhá, keďže som dievča, a to máme zatiaľ len 3 hodiny praxe. (smiech)

3.S

1. Na praxi je vždy pohoda.

2. Moji najobľúbenejší majstri sú p. Červinský a p. Bačík

3. Na našej praxi by som už nemenil nič, keďže toto je môj posledný ročník na drevárine.

p. majster Červinský:

1. V tejto práci som veľmi spokojný.

2. Čo sa týka žiakov, podľa mňa sú všetci snaživí, len im treba rozumieť.

3. Žiakom aj kolegom by sa určite časom páčilo, ak by sa postupne pridávali nové stroje do dielní.

p. majster Bačík:

1. Ako sa mi tu páči? Je tu veľmi dobre.
2. Môj názor na žiakov? Dve tretiny sa snažia, a jednej tretine sa veľmi nechce.
3. V dielňach by som viac začal kúriť, pretože je tu zima a niektoré stroje sú zastaralé. Čo sa týka kolegov, tí sú vynikajúci.

p. skladníčka:

1. V práci by som určite nič nezmenila, s kolegami vychádzame super.
(Ako často si k vám chodia ľudia vypožičiavať veci? A koľkokrát to vrátia?)
2. Chodia sem veľmi často, od toho som tu, a stane sa, že občas nevrátia. Vtedy musím väčšinou chodiť za ich majstrom. (smiech)
3. Na praxi sa mi určite páči

Sme veľmi radi, že žiaci ako aj naši profesori boli veľmi ochotní spraviť rozhovor pre školský časopis. Dúfame, že sa v najbližšom čase začne v školských dielňach modernizovať pracovné prostredie a podmienky tam budú lepšie.

Mŕtve nevesty

na Bojnickom zámku

Damián Cehlárik

Bojnický zámok sa premieňa už po 22-krát na útočisko duchov a strašidiel. Táto májová udalosť má každý rok inú strašidelnú tému. Usporiadatelia festivalu sa tento rok rozhodli prebudiť prvé dámy hradu z obdobia renesancie a usporiadať im svadbu. Reportéri ChronosMag si to nemohli nechať ujsť.

Pri príchode nás nečakal pekný pohľad. Zástup ľudí čakajúcich na akciu vyzeral tak, že posledný prichádzajúci sa dnu nedostanú. Tento festival je medzinárodný. My ako reportéri sme akciu pravdže navštíviť museli. Po chvíľke sme so skupinou 40 ľudí vstupovali do chodieb zámku užiť si skoro dvojhodinový program.

článok obsahuje detaily z deja

Svadobná agentúra Ruženka zorganizovala prehliadku voskových figurín, oblečených v dobových svadobných šatách. No už pri sladkom privítaní u nás vznikli drobné nejasnosti. Prečo pani Ruženke priniesli dvaja pracovníci rakvu s mŕtvolou? Príbeh je vložený do klasickej trasy prehliadky, ktorá prebieha po celý rok. V miestnosti s ceduľkou zákaz vstupu živým sme stretli Jozefa, vizážistu mŕtvol. Prezradil nám, že pani Ruženka je šialená, no zároveň sa popýšil svojím talentom. Pri prehliadke figuríny oživali a vykladali nám svoje životné príbehy. Katarína Nofriová, ktorú manžel zhodil z veže kvôli nevere. Bianca Sforza, ktorú cisár Maximillian I. nechal vyhľadovať na smrť a mnoho ďalších. Všetci sa chceli znovu sobášiť. Preto po prezradení všetkých tragických príbehov a mnohých detailov sa rozhodli usporiadať veľkolepú svadbu. Ja predstavenie hodnotím veľmi kladne.

Kolekcia šperkov etudy z dreva

Jakub
Sonta

Anna
Luptáková

Druháci z TNI sa prvý polrok venovali vytváraniu šperkov. Tie vydarenejšie potom putovali na súťaž Etudy z dreva organizovanou Lesníckym a drevárskym múzeom vo Zvolene.

Cyntia
Hudecová

Michal
Očenáš

Diana
Bevelaquová

INŠPIRÁCIA NÁJDENÁ V ODPADE

Tretiaci z TNI-čka vytvárajú celý rok rôzne dizajny nábytku. Pri téme nízke sedenie (kreslá, taburetky, atď.) dostali úlohu použiť odpad. Niektorí sa zobrali a inšpiráciu išli hľadať práve do kráľovstva odpadu, na skládku. Niektorí sa možno snažili hľadať nápad na bielom papieri počas hodín. Aj tak z toho vzišli veľmi zaujímavé práce. Peťo Štímel sa rozhodol zapojiť svoju záľubu a vytvoril k tejto téme kreslo zo starého bubna. Nora Gregussová použila odpadovú rúru a Adam Bočkay zase vsadil na symbiózu starého fúrika s nákupným košíkom vypožičaného z britského obchodného reťazca.

Myslíme si, že nápady to boli úžasné a môžete ich vidieť na vlastné oči v átriu našej školy. Aj naši rodičia mali čo obdivovať.

EXKURZIA DO „TONU“

Damián Cehlárik

Pre niekoho to bol záujem o technológiu beztrieskového obrábania dreva, pre niekoho práve záujem vidieť miesto zrodu európskej ikony dizajnu. Oba nás doviedli k myšlienke zorganizovať exkurziu do moravskej bukovým lesom obklopenej Bystrice pod Hostýnem, známej aj ako mesto ohýbaného nábytku.

Michal Thonet tu založil jednu zo svojich tovární pred viac ako 150-timi rokmi. Továreň firmy TON a.s. je jedno z prvých miest, na ktorých sa vyrábala ikonická kaviarenská stolička číslo 14. Naším hlavným cieľom bolo vidieť ich dlho zaužívané spôsoby ohýbania. Zároveň nám predstavili aj svoje moderné CNC technológie, povrchovú úpravu a dostali sme sa až do múzea/predajne, kde sme sa mohli zoznámiť s dôležitou časťou ich produktového portfólia.

Stolička č. 14. (typická pre Česko)

Stolička č. 763 (typická pre Slovensko)

Arik Levy

Firma TON v apríli 2015 predstavila na Milánskej výstave (o nej ste si mohli prečítať v novembrovom čísle) svoju novú kolekciu Split navrhnutú Arikom Levym. Snažil sa prepojiť tradíciu ohýbania dreva s moderným designom. Podperu stoličky tvorí rozštep masívneho dreva, ktorý zároveň vytvára krásny detail. V kolekcií Split bola navrhnutá stolička, barová stolička a kreslá. Arik Levy zároveň navrhol stôl Bloom, kde je použitá rovnaká technológia ohýbania do viacerých smerov.

Vila Thonet (predajňa)

foto z www.ton.eu

Portrét

Kto sa to vlastne posadil na kreslo ?

V novom kalendárnom roku 2015 na pozíciu riaditeľa školy nastúpil náš doterajší zástupca riaditeľa pre odborné predmety, Ing. Pavel Laššák. Síce pôsobí na našej škole už viac ako desať rokov, stále nemôžem povedať že by bol pre mnohých žiakov dobre známy. Preto sa CHRONOSmag zhostil úlohy priblížiť jeho profesijný, študijný, ale aj súkromný život.

Na akú strednú školu ste chodili a prečo ste si ju vybrali?

Chodil som na našu strednú školu. Vtedy sa volala ešte Stredná priemyselná škola drevárska.

Zvolil som si ju preto, lebo to nejakou logicky vyplynulo z toho, že tam bola perspektíva ďalšieho štúdia na vysokej škole vo Zvolene. Súčasná Technická univerzita vtedy fungovala pod názvom Vysoká škola lesnícka a drevárska Zvolen. Vzhľadom na to, že som patrila medzi tých lepších žiakov, využil som možnosť pokračovať v ďalšom štúdiu. To rozhodlo a po absolvovaní strednej školy som absolvoval aj vysokú školu. Po skončení vysokej školy sa naskytila perspektíva zamestnať sa v štátnom podniku Bučina, dnes je to spoločnosť Bučina ddd, kde bola široká paleta ponuky profesií, pre ktoré sa mohol absolvent drevárskych škôl rozhodnúť a zamestnať sa. A to určite rozhodlo.

Ako by

ste porovnal školu dnes a školu počas vašich študentských časov?

Toto je ťažká otázka, pretože škola fungovala v úplne iných spoločenských súvislostiach. Bol iný systém, socializmus, teraz je to možno „kapitalizmus“. Škola bola úplne iná. Študenti, čo sa týka veku alebo štruktúry, sa nemenia, možno tak práva a povinnosti, ktoré mali študenti vtedy a teraz. Je to ale neporovnateľné. Čo sa týka školy ako takej, tak škola mala počas môjho štúdia celoslovenskú pôsobnosť. Mal som spolužiakov od Senice a Bratislavy až záber po Medzev, čo je východné Slovensko, napr. za Košicami. Prevaha bola práve internátnych študentov nad dochádzajúcimi.

Nepoznám síce presné štatistiky, no oproti dnešnému stavu to bolo iné, pretože internát má sedem poschodí a bol zaplnený. Škola bola s celoslovenskou pôsobnosťou a ponúkala len jeden odbor. Bolo to drevárstvo. Súčasná škola ponúka celkovo šesť odborov. Čo sa týka počtu žiakov, tak tam nejaký výrazný rozdiel nie je, pretože dnes má škola 400 žiakov, vtedy škola mala cez 400 žiakov, možno sa to číslo blížilo k hranici 500, ale všetci boli drevári. Ako jedna z dvoch škôl na Slovensku sme ponúkali štúdium drevárstva, čo je prvostupňové spracovanie dreva a Spišiáci ponúkali nábytkárstvo, čo je druhostupňové spracovanie dreva. Ale pre celé Slovensko. To bol taký podstatný rozdiel oproti súčasnosti.

Stretli by sme dnes v škole učiteľov, ktorí učili aj vás?

Keby som vám hovoril mená, nič by vám nehovorili. Možno len z tabla, ktoré je vyvesené vedľa sekretariátu. Ale z tých, ktorých si ešte vy môžete pamätať, tak bývalý pán riaditeľ Hazlinger. Ten ma učil telesnú výchovu a brannú výchovu. To bol taký špeciálny predmet, aby sme vedeli, ako sa máme brániť pred nepriateľom v prípade vojny. Vtedy bola iná spoločenská situácia. Železná opona, ktorá bola medzi dvoma systémami, možno z tohto práve vychádzal tento predmet. Potom pán Mgr. Prokaj, ktorý ma učil dejepis. Pán Vatala, ktorý odišiel minulý rok do dôchodku, ale zažili ste ho, tak ten ma učil prax. Pani Ing. Veselá, pomocná vychovávateľka na internáte, tá ma učila technológiu. Vďaka nej som mal veľmi dobré odborné základy pre štúdium na vysokej škole.

Pani Mgr. Ďurčíková prišla učiť vtedy, keď ja som končil štúdium.

Pamätáte si na nejaké zážitky?

Keďže som študoval v rokoch 1982 – 1986, je to už dlhá doba a je pre mňa naozaj ťažké, spomenúť si na nejaký konkrétny zážitok, no možno by som to len tak zovšeobecnil, že v porovnaní so súčasnosťou my sme mali viac kolektívnych a celoškolských akcií, ktorých sme sa zúčastňovali a zážitky vyplývali práve z týchto aktivít. Mali sme pravidelne v jesennom termíne zemiakové brigády, potom boli v čase letných prázdnin rôzne akcie, ktoré organizovala škola pre študentov, tzv. letné aktivity, napríklad v konzervárňach v Nových Zámkoch. Ďalej aj povinný lyžiarsky výcvik a branný kurz. Tam bolo tých zážitkov mnoho, ale na nejaký konkrétny si teraz nespomeniem.

Čo by ste nám povedali o vašom štúdiu na vysokej škole?

Spomenul som pani profesorku Veselú, ktorá ma učila technológiu a ona čerpala najnovšie poznatky práve z vysokej školy tým, že používala ako jeden z učebných zdrojov vysokoškolské skriptá. To prepojenie tam bolo cez tento predmet užšie, ale aj v rámci ostatných predmetov. Dostal som sa na vysokú školu bez problémov. Urobil som prijímačky, myslím, že to bolo vtedy z matematiky a fyziky. Ja som absolventom drevárskej fakulty so zameraním na technológiu dreva. Vtedy bolo štúdium štvorročné.

Čo sa dialo po skončení vysokej školy?

Uplatnenie som našiel v spomínanom štátnom podniku Bučina, potom to bol národný podnik, dnes to je spoločnosť s ručením obmedzeným. Takže po skončení štúdia som sa zamestnal v štátnom podniku Bučina, no to netrvalo dlho, lebo som musel nastúpiť na povinnú vojenskú službu. Po vojenčine pracovné uplatnenie, ktoré som mal v Bučine, padlo, lebo sa menila organizácia, výrobný program a mnoho iných vecí, čo už nespĺňalo moje profesijné predstavy. V tomto období prišla ponuka zo Stredného odborného učilišťa drevárskeho vo Zvolene na miesto pedagóga na učilišti, ktorú som akceptoval a od roku 1992 som v školstve. V roku 2004 došlo k zlúčeniu Stredného odborného učilišťa Zvolen a Strednej priemyselnej školy Zvolen a zmenil sa názov na Združená stredná odborná škola Zvolen, následne potom sa zmenou legislatívy zmenil názov na Stredná odborná škola Zvolen bez prívlastku. To ale často nikomu nič nehovorilo, tak sme si podali žiadosť o prívlastok drevárska. Vždy sme boli drevári, aj chceme byť. Až do minulého roka som pôsobil na Strednej odbornej škole drevárskej vo Zvolene ako pedagogický zamestnanec na pozícii zástupcu riaditeľa školy.

Čo vás viedlo k tomu vstúpiť do výberového konania na riaditeľa našej školy?

Tam rozhodli vonkajšie a vnútorné faktory. Z tých vonkajších faktorov to bola napríklad komunikácia so stavovskou organizáciou Zväzom spracovateľov dreva Slovenskej republiky. Na tejto pozícii pracujem už 10 rokov. Keď som robil zástupcu riaditeľa pre odborné predmety,

tak sa komunikácia so zamestnávateľmi zintenzívnila. Viac bola rozbehnutá spolupráca v rámci Národného projektu rozvoja stredného odborného vzdelávania, kde som mal pozíciu koordinátora Centra odborného vzdelávania a prípravy a hľadal som prepojenia, čo požadujú zamestnávatelia a čo ponúka škola. Toto úzke prepojenie medzi nami ešte chýba. Rozhodlo aj to, že môžem využiť kontakty, ktoré som nadobudol. Zároveň aj spolupráca s Technickou univerzitou Zvolen a predstaviteľmi tejto inštitúcie. Rozbehli sme nový projekt experimentálneho overovania študijného odboru pod názvom technik drevostavieb.

Z tých vnútorných faktorov napríklad aj môj citový vzťah k škole, to že som absolventom tejto školy a potom za tých desať rokov som mohol dokonale spoznať potenciál jednak žiakov, ktorí navštevujú školu a samozrejme pedagógov, ktorí pôsobia na tejto škole. Takže žiaci, klíma školy, možno smerovanie v budúcnosti, ktoré môžem v pozícii riaditeľa ovplyvniť. Samozrejme že sme to aj predtým v spolupráci s bývalým pánom riaditeľom Hazlingerom ovplyvňovali a smerovali k niečomu, ale teraz som už priamo zodpovedný ja osobne. Škola sa stala Centrom odborného vzdelávania a prípravy. Škola toto oprávnenie získala na obdobie piatich rokov a z toho vyplýva perspektíva pre školu, verím že perspektíva jej ďalšieho rozvoja.

Aký je váš vzťah s bývalým riaditeľom pánom Hazlingerom?

Zažil som iba jednu kandidatúru na riaditeľa v rozpätí uplynulých desať rokov. Jedným z faktorov, prečo som vstúpil do výberového konania, bolo aj to, že bývalý pán riaditeľ doňho teraz nevstúpil a odchádzal do dôchodku. Pokladám ho za veľkú autoritu. O tom vypovedá fakt, že bol 25 rokov riaditeľom a myslím si, že veľmi úspešným riaditeľom školy. Ja som ho zažil v minulosti z pozície žiaka, počas tých štyroch rokov štúdia a z tej profesijnej stránky som ho spoznal až počas posledných desiatich rokov tým, že sme spolupracovali na úrovniach riaditeľ a zástupca. Vnímam ho ako veľmi empatického a charizmatického človeka, ktorý sa vie vcítiť do problémov či už žiaka alebo kolegu. V rámci pracovného vzťahu by som mohol povedať, že „sme si sadli“. Náš vzťah sa z čisto pracovného vyvinul aj do toho osobného, čiže sme si veľmi dobre porozumeli aj ľudsky.

Aké sú vaše plány do budúcnosti, čo sa týka odborov?

Drevárske odbory, ktoré sme v minulosti ponúkali, chceme zachovať, o ktoré nebol záujem, sme zo zoznamu vyradili, ale myslím, že portfólio odborov, o ktoré je záujem zo strany žiakov základných škôl, tie ponúkame. Na tom chceme budovať. Ale čo chceme zmeniť, to je, aby sme našli nejaké formy intenzívnejšej propagácie drevárskych odborov. Aby sme naplnili prívlastok, že sme drevárskou školou. Kým teraz je to tak 50/50, čo sa týka drevárskych a nedrevárskych odborov,

tak by som bol rád, aby sa za moje funkčné obdobie toto percento navýšilo v prospech drevárskych odborov na vyššie číslo. Samozrejme medzi drevárske odbory zaraďujem aj tvorbu nábytku a interiéru, ktorý úzko súvisí s týmto odborom. To, čo vieme ovplyvniť, ovplyvníme a to, čo nedokážeme, budeme rozvíjať vo vzťahu k zriaďovateľovi alebo k ministerstvu školstva, aby každá škola išla cestou špecializácie a pokiaľ sme my drevárska škola, pôjdeme cez drevárske odbory. V súčasnosti nám pravdaže pomáhajú aj tie nedrevárske zamerania, ktoré si v budúcnosti chceme určite podržať, pretože od toho závisí celý chod školy. V tomto období nám práve tieto odbory pomáhajú udržiavať ekonomiku školy a „zachraňovať“ aj tie drevárske odbory.

Čo nejaké workshopy?

Po vzore dizajnu, na ktorom už boli rozbehnuté nejaké workshopy, by sme ich chceli ponúkať aj na iných odboroch. To sa týka vnútorného prostredia školy. Ja by som ale školu ešte viac otvoril pre verejnosť, je potrebné ponúkať vzdelávacie kurzy pre dospelých alebo pre žiakov základných škôl v rámci rôznej záujmovej činnosti. Využiť čo máme, ako je napríklad práca s drevom, kresba, grafika, dozvedieť sa napríklad niečo o stavbe drevodu. Toto bude pravdaže vyžadovať nejakú propagáciu, ale všetko bude závisieť od záujmu verejnosti.

Určite mám v pláne osloviť poskytovateľov CNC technológií, ktorí by nám mohli pomôcť zriadiť predváždzacie centrum na našej škole.

Ako by ste nás porovnali s ostatnými drevárskymi školami na Slovensku?

Spišiaci sú najstaršou drevárskou školou na Slovensku s vyše 100 ročnou tradíciou. My sme druhou najstaršou školou. Čo sa týka histórie, v tomto ich už nepredbehneme, ale je tu šanca do budúcnosti. Podľa môjho názoru tieto dve školy patria medzi dve líderské drevárske školy na Slovensku. Čo sa týka súčasnosti, Spišská Nová Ves je pred nami po stránke vybavenia úseku praktickej prípravy, teda dielni. Oni majú CNC pracovisko, my ho nemáme. No mali by sme ho v horizonte tohto kalendárneho roka získať z projektu Rozvoj stredného odborného vzdelávania. Spišiaci prišli s odborom Konštrukcia a tvorba nábytku, dnešný "dizajn". My sme pravdaže využili to, že to je v sieti študijných odborov, takže sme začali učiť dizajn aj u nás možno s nejakým desaťročným posunom oproti nim. My sme mali ako jediný na slovensku odbor Výroba hudobných nástrojov, to bolo špecifické. Boli sme jediným jeho poskytovateľom 17 rokov. Posledný je experiment, študijný odbor Technik drevostavieb, pre ktorý sme spoločne napísali experimentálne overovanie, ktoré overujú aj v Spišskej Novej Vsi. Takže je to tak, že buď sa dopĺňame alebo spolupracujeme. Ostatné drevárske školy vznikli na báze stredných odborných učilíšť. Tie poskytovali len učebné odbory, takže tam tá kontinuita nie, je. Oni si to potrebné know-how berú práve od nás. Právom si myslím, že patríme medzi TOP školy.

Stavovská organizácia vytypovala tri odborné drevárske centrá na Slovensku. Zvolen, Spišskú Novú Ves a Topoľčany. V budúcnosti nevyklúčujem úzku spoluprácu medzi týmito tromi školami, ale v niektorých tých smerovaniach školy, samozrejme, pôjdeme vlastnou cestou. V horizonte desiatich rokov chceme byť školou, ktorá bude poskytovať drevárske vzdelávanie v úzkom prepojení so zamestnávateľmi. Takže do tých desiatich rokov chceme byť prvými v rámci drevárskych škôl. Musíme preskočiť aj Spišiakov (smiech).

A čo vaše súkromie? Prezradíte nám niečo aj z tejto oblasti?

Ženatý. Deti dve, dvaja chlapci. Staršieho som lámal na technika drevostavieb, neprešlo. Študuje na gymnáziu, no idú mu jazyky, tak možno preto táto cesta. Druhý je žiačik základnej školy. A čo sa týka hobby, určite turistika, cestovanie a akvaristika.

Recenzie

• KNIHA NA ODDYCH •

N. Hochholczerová

David Foenkinos – Nežnosť

Kniha sa stala krátko po vydaní vo Francúzsku bestsellerom, napriek tomu nás ani na jednej strane obalu nečakajú (väčšinou prehnane) oslavné vety a vypichnuté najlepšie vlastnosti knihy. Čo teda čakať od tohto útleho románu zabaleného v ružovom? Presne to, čo nám bez potreby ďalších vysvetlení ponúka názov – milú, ľudskú a hlavne francúzsku nežnosť – nič viac a nič menej. Vtiahnutý do príbehu Nathalie, ktorej manžela zrazi auto, zamiluje sa do nej vlastný šéf a nenápadný švédsky kolega ani nezbadáte, kedy uplynie tých menej ako dvesto strán. So svojím skvelým zmyslom pre romantiku bez akýchkoľvek prikrášlení a snahy umelo šokovať a zaujať je Nežnosť naozajstnou výpoveďou dvoch zamilovaných ľudí, ktorá vás zároveň rozosmeje aj rozplače. Román o láske takej, aká v skutočnosti je, teda dostáva desať z desiatich francúzskych bozkov a stáva sa naším favoritom pre všetkých romantikov.

• KNIHA NA ZAMYSLENIE •

Nicole Kraussová – Dejiny lásky

Osamelý starý pán, ktorý sa celý život túži stať spisovateľom a spoznať vlastného syna, židovská teenagerka, ktorá sa spolu s vlastnou láskou snaží vyriešiť aj problém mamy, ktorá smúti za otcom a svojho brata, ktorý si myslí, že je jeho úlohou spasit' ľudstvo, spisovateľ, ktorý napriek úspechu svojej knihy nie je spokojný zo svojim životom, alebo jeho manželka, ktorej sa rozplýva pred očami – o kom vlastne je táto kniha? Autorka ponúka zaujímavú spleť osudov viacerých ľudí, ktoré sa navzájom prelínajú a ovplyvňujú nielen zjavne, ale aj v tých najmenších maličkostiach. Kniha je poctou láske ako takej, láske medzi dvoma ľuďmi, láske k rodičom, láske k súrodencom, láske k životu...Jediným mínusom tohto diela je rýchlosť, s akou ubúdajú strany, keď sa neviete dočkať, čo sa stane ďalej, a záver, pri ktorom je nemožné nerozplakať sa. Rozhodne však túto knihu odporúčame ☒

• NOVINKA •

Patrick Rothfuss – Pomalé skúmanie ticha

Ces-
tovanie

n e m u s í

byť také
všedné, pokiaľ
vnímaš dianie okolo
seba rozmanitejšie a ani
maličkosť si nenecháš újsť.

Nehovorím o otravnej skutočnos-
ti, ktorú tak vidia mnohé oči. Ide o za-
pozeranie sa do svojej pesternej predstavi-
vosti, či nefalšovanie krásnej skutočnosti.

Najradšej mám kupé celučičké len pre
seba. Vždy ukľudňujúca melódia, vychá-
dzajúca zo slúchadiel na mojich
ušiach, ktorú dopĺňajú lomčujúce
dotyky vlaku, uhňajúceho
niekam ďaleko. Nemôže
však zísť z cesty, aj
keby chcel. Nejpraj-
níci mu ju totiž-
to naplánova-
li.

N. Laurová, IV. D

estovanie v čase

Ruky slnka sa nebojácne dotýkajú mojej pokožky,
ktorá sa v tomto slnečnom období vystavuje na
obdiv. Iskrivý pohľad cez rozohriate sklo mi
bráni dotknúť sa tej nádhery. Pribojný vánok
však našiel cestu za mnou. V diaľke zas
stebielka lúčnej trávy mávali dáždni-
kom púpav. Orlím zrakom som z
nich zaostřila jedného odváž-
livca. Okenným vchodom
ma prišiel pozdraviť a
s ľahkosťou si po-
skákal po mojej
n a p n u t e j
dlani.

Otvore-
nými dve-
rami na kupé
napadli zrazu môj
noštek chutné vône.
Hlbokým nádychom a pri-
žmurávanými očami som sa na
ne sústredila. Poháriky môjho
jazyka začali neskrutne oživovať.

Neuveriteľne rýchlo ma prebrali
obrazy novej zastávky. Milión ľudí mrzuto
stojacich blízko vlaku, rozhodne a veľmi nedoč-
kavo čakajúcich na jeho príchod. Výraz v tvári
akoby im išlo o život, myseľ hovoriaca, kto nastúpi
skôr. Chcela som ujsť späť. V ďalších ubiehajúcich minú-
tach som sa nedokázala opäť odtrhnúť od tej krásy.

PROCES

B. Palíková

Sedeli sme v právnickej kancelárii a čakali na rozvod. Celý ten čas sa mi nepozrel do očí. Bol ticho. Aj ja som bola. Právnička vyšla a zavolala nás dnu. Celý proces prebehol veľmi rýchlo. Zrazu som sa ocitla sama, stojac pred budovou súdu a pozerajúc sa, ako sa môj bývalý manžel odo mňa vzdávať pomalým ladným krokom. Presne takým istým, akým sa ku mne pred štyrmi rokmi prvýkrát približoval.

„Pokašľali sme to,“ pomyslela som si.

Rozhodla som sa, že dnes nepôjdem do práce. Nebolo mi dobre. Neostalo mi nič. Hlavu som mala plnú myšlienok a zároveň úplne prázdnu. Muž. Rodina. Matka. Všetko bolo preč.

„Anka, ste takí mladí,“ hovorievala mi mama, keď som jej oznámila, že sa idem vydávať. Mala som krátko po osemnástke. Neprišlo mi to divné. Bola som zamilovaná, pobláznená. Mala som ju počúvnuť.

Teraz sediac na lavičke uprostred parku, mi to všetko začalo dochádzať. Zruinovala som si život. A on to vedel. Prišla som o matku a teraz aj o neho.

„Greg?“ spýtala som sa muža v to ráno.

„Prosím?“ odpovedal mi spoza počítača.

„Ty tu už nebývaš?“ vypadlo zo mňa.

„Prečo by som nebýval?“

„Zdržuješ sa tu veľmi málo,“ tlačila som slová cez obrovskú hrču, náhle sa vyskytujúcu v mojom hrdle. Greg sa postavil, pozrel mi uprene do očí a mlčky odišiel. Ostala som tam sedieť sama. Tak ako teraz sedím v parku. Sedela som tam sama tri dni.

Greg sa vrátil.

„Anna, chcem sa rozviesť,“ pošepkal.

Nemohla som tomu uveriť. Čakala som to a predsa. Bolo to akoby mi niekto vrazil šíp priamo medzi rebrá.

„Po tom všetkom, čo sme prežili?“ vyhrklo zo mňa a slzy sa mi kotúľali dole po lícach. Bol ticho. Nepovedal ani slovo. Nepovedal ho dva týždne, až kým neprišli rozvodové papiere. Ticho, panujúce medzi mnou a Gregom bolo neznesiteľné, no zároveň veľavravné. Podviedla som ho.

„Podviedla si ma,“ povedal Greg.

„Ty to nechápeš,“ vyhrklo zo mňa.

„Nechcem...“ zvýšil hlas, „nechcem to chápať.“

Podviedla som ho presne štyri dni po smrti mojej matky. Od toho momentu sa udalosti diali veľmi rýchlo a akoby mimo mňa. Ja som sa ich len bezducho zúčastňovala, až kým neprišiel deň rozvodového konania.

Teraz sediac na lavičke v mestskom parku som si uvedomila, že toto všetko sa nezačalo podvedením môjho muža ani smrťou mojej matky. Začalo sa to skôr. Presne štyri roky, tri mesiace a sedemnást' dní pred dňom rozvodu. Vtedy, keď som mala tesne pred osemnástkou a Greg ku mne podišiel tým ladným krokom a pošepkal mi do ucha:

„Čo keby sme ušli? Spolu.“

„Mala som ju počúvnuť,“ pomyslela som si.

Tepló. Cítim sa úžasne. Všetky bunky môjho tela plesajú. Po chvíli sa však cítim previnile. Nemôžem spať. Ležím na posteli, raz prikrýta dekou, neskôr na deke. Stále sa hmýrim a rozmýšľam. Našťastie podarilo sa mi zaspáť.

Ráno bolo náročné, pretože som musela odovzdať dva hotové články šéfkke. Za písacím stolom som dopísala poslednú bodku, sebedomom som vyskočila a ponáhľala sa za šéfkou.

Klepot lodičiek sa ozýval po celej chodbe a môj šťastný úsmev žiaril na kilometre.

„Do kelu!“ zbadala som ho. Išiel oproti a v čiernom obleku, ktorý mu sedela ako uliaty, vyzeral úžasne. Nohy sa mi začali triasť a ruky potíť. Tlkot môjho srdca museli počuť aj vo vedľajšej budove. Všimla som si, ako spomaľuje. Približoval sa, a keď už bol pri mne, nahol sa k môjmu uchu a zašepkal:

„Ten včerajší večer bol skvelý.“ Vzápätí hneď plynulo pokračoval v chôdzi, kým ja som tam pomaly odpadávala.

Ako rýchlo som vbehla do šéfkinej kancelárie, tak rýchlo som aj vybehla. Zas som bola myšlienkami tam, kde v noci.

„Prečo musíme mať na pracovisku také kusy?“ pomyslela som si.

Sedela som za stolom, kreslila som si na farebné papierové bločky a rozpamätávala som sa na včerajší večer.

Mali sme firemný večierok a ja som to trochu prehnela s alkoholom. Pamätám si na to, ako som jemne flirtovala s Tiborom, teda, možno som sa trochu predvádzala. Uznávam. Keď som sa už necítila dobre, išla som na toalety a tam ma prekvapil. Rúžovala som si pery, keď sa zjavil vo dverách. Prekvapená som ani slovko nevyslovila, iba som stihla položiť rúž na umývadlo a okanžite sme boli na sebe.

Chytil ma okolo pása a vášnivo mi začal bozkávať krk. Odhrnul mi vlasy a pokračoval ďalej. Nehybne som si užívala moment a po chvíli som sa pridala. Omámení alkoholom sme nič neriešili, nič nehovorili, iba si to poriadne užívali.

Jeho silné ruky ma vždy držali na tom najlepšom mieste a bolo to neskutočne búrlivé, po chvíli zas jemné a nežné. Pozrela som sa do jeho prenikavo zelených očí, držala ho za krátke hnedé vlasy a uvedomovala si, že toto je najväčší úlet, aký som kedy spravila.

„Musím na ten večer zabudnúť..“

Skrčila som farebné bločky a hodila ich do koša. Zapla som si počítač a začala pracovať.

Priesvietilo sa mi na obrazovke: „Máte nový e-mail.“ Neverila som vlastným očiam.

„Ahoj, včera to bolo fajn, čo keby sme aj dnes tak ušli? Napríklad na toalety?“

Celá som očervenela. On predsa vie, že to bola len taká nehoda. A hlavne, že mám priateľa. Tak prečo mi to sakra pripomína?

Svedomie ma bodlo do brucha. Vymazala som mail a išla som si pýtať dovolenku. Potrebovala som si vyvetrať hlavu a na všetko zabudnúť.

K. Urgelová, IV. D

Upršaná nálada

Vlak vyzdobený nevyplnenými túžbami mladých umelcov. Z farebných obrázkov bolo cítiť úľavu nerozhodného srdca, ktoré svojimi pocitmi zdobí vagóny. Nastupujem do vagóna číslo 4, smer Praha.

Kupé vyzerali tak smutne. Hlavne tie prázdne. Už som mal dosť rozmyšľania nad uplynulými udalosťami. Nakoniec som si prisadol k dievčaťu s medenými vlasmi a žiarivým úsmevom, ktorý ma objal hneď pri odpovedi na otázku, či si môžem prisadnúť. Dievča malo na hlave žlté slúchadlá. Vypúšťali zvuk silných basov. Hrali do rytmu kolies rýchleho vlaku. Odložil som si tašku na vrchnú poličku a usadil som sa oproti nej. Pohopkávala si nohou a raz za čas sa pousmiala.

Videl som, ako sa vlak blíži k hustej mliečnej hmle, v ktorej sa leskli žlté pichľavé blesky. Obloha bola tmavá, ba až temná. Ťažké oblaky sa ledva vznášali nad smutnou krajinou. Začalo pršať. Bolo len otázkou pár minút, kedy skleslé oblaky začnú plakať. Oprel som si hlavu o studené okno a moje slzy tiekli po líkach rovnako ako kvapky po skoro nepriehľadnom skle. Rýchlo som ale slzy utrel, aby si to veselé dievča nevšimlo.

Cesta bola nekonečná. Len som sa pozeral von oknom a snažil sa zaostriť na nejaký bod. Dážď bol taký hustý, že znemožňoval výhľad na krajinu. Radšej som si zatvoril oči. Predstavoval som si nádhernú slovenskú krajinu. Takú, ako ju maľujú umelci slovenskej moderny. V tých obrazoch slnko hladká neskutočne krásne kopce slovenských krajov. Nechcelo sa mi otvoriť oči. Mať v hlave takú nádhernú predstavu. Chcelo sa mi snívať ďalej. Snívať o čistej vôni slovenskej prírody. Vtom som sa zo sna hlboko nadýchol. Zobudila ma svieža vôňa pomaranča, ktorého farba lichotila krásnym vlasom dievčaťa. Odrhla jeden mesiacik od ostatných a vôňa sa rozprskla po celom kupé. Zhlboka som sa nadýchol. Neskutočne svieža vôňa ma prebrala zo spánku.

Cesta bola ešte dlhá a počasie ešte stále smutné. Už ma nebavilo pozerieť sa von oknom na nič. Pozrel som sa na ňu. Bola ako slnko. Doslova žiarila. Tie jej vlasy, vôňa a žltá blůzka rozopnutá tesne pri hranici. Pozrel som sa ešte uprenejšie. Jej oči boli ako krásna svieža obloha. Na čo sa pozerieť von oknom, keď som mal pred sebou ju. Ani som ju nepoznal, no v tomto upršanom dni bola ako svetielko nádeje, ktoré som tak nutne potreboval.

Asi som sa zamiloval.

M. Kubová, IV. D

Na juh

tá neďeľa

mesto prestalo rodiť pouličné lampy a mačacie hlavy sa uskrňali jedna na druhú, keď si si ma začal obmotávať okolo prsta a moje nové sako viselo na dverách skrine, aby si sa mohol usmiať zakaždým, keď ma v ňom uvidíš. Za sklom akvária zatiaľ potichu zdochýnali gupky a ja neviem, či o tebe písať, či nie, čo s tebou, kam ťa dať, kde sa budeš hodiť kompozične, tak ťa len ukladám na nové miesta, vedľa seba a k vypratým košeliám, čo teraz, mám si ťa nechať, splachujem poeciiliu reticulatu do neba a potom sa k tebe pritúlím, lebo je mi ľúto, vravíš mi, aby som vpravela, a ja neviem, čo chceš počuť, tak sa začnem pýtať, čo, čo, čo také, rozprávky, recepty, budem ti hovoriť o tom, ako sa Mondrian hádal kvôli diagonálam, dobre?

skryješ si hlavu pod paplón.

pohreb

išlo vtedy o to isté, len trošku inak, tiež tam boli ryby, ale pre ňu len jedna, gupka v pohári od detskej výživy, ktorá si nezaslúžila ísť do neba a kus papiera, kus, kvôli ktorému plakala, zabudla, že nevie skladat' lodičky, nikdy nemala rada origami, už od škôlky, tak mi ho strká do rúk a ja jej vraciam klobúk, polovicu lode, ďalšie kroky si nepamätám; vlasy si pokazila farbením, chcela ich mať čierne s odleskom modrej, chcela k nim nosiť koženú bundu a tetovanie, a teraz si konce namočila do vody, gupka aj do papierovej lode spadla hore bruchom, čo znamenalo, že je mŕtva už úplne – pustila ju dole riekou a ty, ty si pri tom nebol.

???

nevieš, že mám stále jej listy. Písala som jej, že sa to s tebou komplikuje; správaš sa zvláštne, pozeráš na mňa inak, hovoríš inak, všetko inak, dovoľíš mi volať ťa celým menom a potom tie ďalšie iné veci, nosíš mi obedy, včera si ma dokonca buchol po zadku a ona žiarli, aj mi to napíše: žiarlim. aj ja jej napíšem: prestaň.

03:21

mám strach z tmy, ležím vedľa nej v hojdacej sieti a okolo nás sú tiene, samé tiene, určite tiene príšer, hovorím jej a ona sa smeje, vlasy má v cope a pod dedovou košeľou už nič, budú nás hľadať, ale nie, všetci už pili, rozmýšľam, či sa na mňa bude hnevať, ak o nej raz niekde napíšem, rozmýšľam, či sa na mňa budeš hnevať, keď to budeš čítať, a ona mi zatiaľ rozpráva o mame a tá tma ma naozaj desí, potešilo by ma, keby niekto prišiel, ale nepríde; a keď zosmutnie neurobím nič, iba si predstavím, ako mi v tej tme medved' trhá kožu na tvári a ona plače, lebo ma ľúbi; pol štvrté ráno.

prečo sa to miesto tak volá, toľkokrát som sa ťa na to chcela opýtať, ako africký štát, odkiaľ sa vzal africký štát na juhu Slovenska, Afrika, v ktorej čapujú lacné pivo a Nóri hrajú metal, naozaj to tak je, raz som si u teba zabudla hodinky a ty si mi ich doniesol na bicykli, tam sme sa stretli, orientačný bod: Togo, nemal si prilbu a vlasy ti stáli do všetkých strán a mal si červené líca a moje hodinky si zabalil do drobnej igelitky, takej, do ktorej sa balí bižutéria; dnes tu sedím s ním a prevraciame stoličky, chcem vedieť, či sú to originály, či majú nálepku, rozprávam mu o stavbe drevej bunky a on medzitým opeknel, vlasy si prehadzuje dozadu a nosí kožák, miesto piva pije zelený čaj; dohovorím a on začne o gymnáziu, pred polrokom bol v Taliansku, čudoval sa, lebo mu Benátky nesmrdeli, povedal k tomu aj nejaký vtip, ale už si nespomeniem, aký; vedľa nás sedela na gauči opitá kapela, občas nám skočili do reči, chytali sa na všetky témy, hudba, filmy, hej brat, nehnevaj sa na nás, nechceme ti kaziť rande, my ťa máme radi, máme tu dnes hrať a okrem vás dvoch tu nikto nie je, ostaníte aspoň do desiatej, lenže my sme tu iba náhodou, o polhodinu sa zodvihne a ideme preč; metalisti medzitým zaspali.

2:41, na ďalší deň

chcem ísť spať, ale nenechám ma, chcem vojsť do svojej izby, kým sa v nej ešte svieti, znovu je tma, o takomto čase je vždy tma, ale ona ma odhovára, je predsa svetlo, sme v prírode, poďme si pozrieť hviezdy, ale nie odtiaľto, z kopca to budeme lepšie, vylezme na kopec.

Lezieme na kopec. Chcem jej prejsť prstami po kľúčnej kosti a byť pritom na izbe, sami dve, víno už vypili iní, ale to nevadí, miesto toho mám mokré členky a tráva, tráva a všetky tiene naokolo ma chcú zabiť, idem ďalej, poď, ešte po tento strom, ešte po tento kameň, ešte dve minúty, môžeš si to počítať; pozeráme na tie hviezdy a tráva ma drží za nohy, nemôžem sa pohnúť, vidím, že ona sa usmieva, na kopci je jej dobre, na kopci sa bojím a hviezdy je vidieť naozaj pekne.

zrejme už spálené

9:00 si krava

(bez odpovede)

22:14 veľmi pekne ti ďakujem za toto celé...ako si mi nahovorila, že ma máš rada a že sa nič nedeje....mohla si mi aspoň povedať pravdu, naozaj nie som taká sprostá, viem si to domyslieť, ale jasné, zas musíš všetko vedieť lepšie a mať posledné slovo a kto som ja, aby som ti do toho niečo hovorila....

(bez odpovede)

23:03 prepáč, mrzí ma to, vybuchla som

23:06 nič sa nestalo

23:47 ľúbiš ma?

Maroko

bozkávam sa s dievčaťom v starej košeli; včera si ostrihala vlasy a ja viem odrazu myslieť iba na tie vlastné, myslím na to, ako mi budú padať na zem, ako si spomeniem na teba, keď ich kadernička nahrnie na jednu kopy, a ty potom povieš, že vyzerám ako postava z filmu, na ktorú sa nechcem podobáť, lenže sa usmievaš a ja to nechám tak; povieš, že by som si ich raz mohla natočiť smerom do vonku, keď prídem k tebe, a ja dostanem chuť bozkávať sa s ňou, ostrihané vlasy predám a za peniaze utečiem na juh.

naspäť

občas mi hovoríš veci, ktoré nechcem počuť, a občas zase veci, ktoré si pamätám až do budúcej nedele, keď ich povieš znova, a občas nerozumiem, čo povieš do telefónu, nervózniš, zopakuj to, prosím, nervózniem, hryzieš mi do hlavy a potom nežne vyberáš štičky; včera si ma naučil, že slniečko v rohu výkresu je reinkarnované žltko, dnes mi rozpráva o niektorých ľuďoch, o slávnych mužoch, ženách, potom len o tej jednej, a ja nad ňou rozmýšľam, rozmýšľam, čo všetko o nej viem, myslím na lode, listy, vlasy, Afriku, medvede, na ďalší kameň, už nie som nervózna, ale smutná, nechcem už dnes pochovávať žiadne ryby a aj ti to poviem, objímeš ma, vraj už nemusím.

schrýjem si hlavu pod paplón.

N. Hochholzerová

Plátno a chorá mysel'

Dnes je noc umelcov, píšucich vlastnou krvou. A ja začínam kresliť na prvé plátno tohto večera. Mojou obeťou bude umelkyňa. Útľe dievča, ktorého hnedé oči hovoria za všetko. Je ideálnym plátnom. Pozerám sa na svoje štetce, rozložené na plechovom stole, pokrytom zelenkavým plátnom.

„Keby to videli na univerzite“ pousmial som sa a vyberal medzi skalpelom a dlhou ihlou. Moje plátno sa na mňa zatiaľ len placho pozorovalo. Chvelo sa... To nie je dobré, to vôbec nie!

„Nehýb sa prosím, bude to tak lepšie pre konečný obraz...“ šepol som jej cez plece s oceľou na jazyku. Udržal som svoje emócie na uzde, chcem ju živú. Jedine tak sa dočkám lahodných kúskov jej agónie, ktoré podtrhnú moje umenie... Jej krik, vzlyky a prosby visiace v tichu starého nemocničného skladu.

„Aká škoda,“ poznamenal som do ticha zvýrazneného jej vzlykmi, „ľudia okolo mňa sú slabým súperom...“ a vždy to tak bude, doplnil som v duchu. Nasledovala tma.

„Nie, prestaň!“

Pomaly otvorím oči, jej hlas sa mi zdá vzdialený ako pod vodou, tma.

Krv, je po celom stole, ako vždy. Je teplá, tak príjemne teplá, tma.

Moje plátno je hebké na dotyk, stvorené pre jednotlivé ťahy štetcom. Mal som sa na univerzite venovať umeniu tak aby som bol plnohodnotný súper pre tunajších „velikánov“ oni ma však absolútne potopili, bol som pre nich len ďalší hlupák, čo naletel a zaplatil hrdosťou.

Ďalší ťah štetca odhalí okrem červenej aj bielu. Východ slnka nad zasneženými kopcami bude krásny prírastok do zbierky, pousmial som sa.

Precitnutie. Pomalé, váhové...

Je chladnejšia a chladnejšia. Skoro ako Vianoce, teplé a chladné zároveň.

Prestala sa brániť. Sklamanie, hľodá v mysli.

„Prečo?“ opýtal som sa do zvukov dievčaťa bojujúceho z nastávajúcím tichom. Ona však nevládala odpovedať.

Slúžila naozaj kráľovskú.

„Práve som z teba urobil niekoho výnimočného,“ povedal som jej s úsmevom na perách.

Na tom úsmeve nebolo nič zvrátené či choré, bol to šťastný úsmev dieťaťa, ktoré práve pochválili.

Nič sa nedá robiť, je po nej.

Ten tvor, lebo človekom ho už nazývať nechcem, si sadol na jedinú stoličku vedľa jediného stola v miestnosti plnej sladkastého pachu. Pohľad mu klesol na jeho ruky.

Šikovné... Sú nástrojom skazy! Treba vás umyť a postarať sa o vaše pohodlie.

A tak sa postavil, pomaly a systematicky si oplachoval ruky v chladnej vode. Až kým nezmyl aj posledný náznak slnka na jeho rukách. Až kým nezačul jej posledný vzdych, zabublanie krvi v jej dorezaných pľúcach. A potom...

Potom zasunul jedinú stoličku k jedinému stolu a pozrel sa na to, čo vytvoril. Stál tam, lebo vedel že zajtra to tu už nemusí byť. Chcel si to vryť do pamäti.

Otočil sa tomu chrptom. Zhasol druhé svetlo toho večera. Stratil sa za dverami, potom za vŕzgajúcou bránou areálu, nakoniec zmizol pod čiernou hladinou atramentu a bol preč ako to svetlo.

TO JA SKLAMANÁ

Ako nájsť odpoveď?
Odpoveď na tak ťažkú
otázku
Nie je napísaná v knihách
Nie je nakreslená v obráz-
ku

Hľadám
Dumám
Premýšľam
Blúdím v mysli
Žiaľ nič nenachádzam
Len samé nezmysly

Kde robím chybu?
Nevidím snád?
Nepočujem?
Nevnímam veci čo sa
hýbu?

V pasci chytená
Taká prázdna
Taká stratená
Úbohá
Zmätená

Moja rieka vysychá
Telo sa kontrole vymyká
A ja hľadám vinníka
Ukrýva sa vo mne
Ja som tou chybou
Na suchu pohodenou
rybou

Taká malá
Bezvýznamná bytosť

Už, dievča, smutná nebuď,
veď zvody lásky mladej
sú často iba prelud
a rozprávková nadej

Je trápny ,kto sa súži
a pre bolestnú lásku sa ničí
Však sú to len muži
a časom ti osud nového
dožičí

Tak s kamarátmi z piva/vína
dožič si potešenie
a vrav si "volovina"
kým zaspíš povznesene!

NAČO

Načo mám sa životom
trápiť
Báť sa zomrieť
a dni hľadaním premárniť

Hľadaním šťastia či lásky
Poznávaním ľudí
čo miesto úsmevu kreslia
mi vrásky

Ukážte mi dôvod prečo byť
na svete plnom krívd a klam-
stiev
Ukážte mi dôvod prečo žiť

Kristína Cmarková, III.D

Pieseň učiteľom

Pieseň odznela na
podujatí venovanom
učiteľom k ich
sviatku dňa 26. 3.
2015 v aule školy.

Text

K.Cmarková, III.D

Hudba a spev:

M. Dudáš, I.S

1

Zvon odbíja polčas jari

Marec uniká

Venujem vám úsmev z tvári

Žiaka vinníka

2

Som väčšinou nepozorný

Žiadny jednotkár

No bol som z vd'aky poverený

Piesňou dať vám dar

Piesňou dať vám dar

R

Dnes práve v tejto chvíli

Na chvíľu chcem byť iný

Dnes nepoviem učiteľ môj nepriateľ

Na chvíľu chcem byť iný

Dnes nepoviem učiteľ môj nepriateľ

3

Múdrosti nás od počiatku

Učia ľudia ako vy

Žiadaní aj nechcení

Niekedy ku nám aj zlí

Niekedy ku nám aj zlí

R

A ja dnes práve v tejto chvíli

Na chvíľu chcem byť iný

Dnes nepoviem učiteľ môj nepriateľ

R

A ja dnes práve v tejto chvíli

Na chvíľu chcem byť iný

Dnes nepoviem učiteľ môj nepriateľ

učiteľ: „Keď samostatne robíte, tak nerobíte.“

... a čo takto pár gramatických chýb?
vaice, chychovať, kraina, motyki

„Prečo je ten stôl taký chlpatý zospodu?“ (obrus)

(na fyzike) p.p. - Čo je to sieť?

žiak - To, čo robí pavúk.

„Dole na poschodie.“

„Zvrtlé nápady“

„uhlopriečne pravítko“

„V tlakovom hrnci sa varí puding.“

„Koliesko slaniny“

„Na fotke bol prievan.“

žiak: ... ale ja mám ulievačik, ja odpovedať nejdem!

žiak: - Tak aspoň ulej.

„Aj v tejto polohe mi to stojí.“

„Rybie prsty sú z kurat'a.“

Pán si v obchode skúša nové nohavice a predavačka mu hovorí: - Tie nohavice vám sedia ako uliate... - Čo ja viem... (Dokončenie tvorí tajničku krížovky)				čísli, niečí	týkajúci sa ôs	značka pre kilampér	odpočítanie	2. časť tajničky	staršie ženské meno
			dokončí kopanie patriaca nám						
Pomôcky: loro, tela, daina, habitus, Tai	zhrbeno	1. časť tajničky	nastúpil do vlaku cudzí účet						
tlakom poškodí						značka pre poundal zakaľujú			
týkajúci sa hrocha						hřba, hromada tmavá klenutá cela			
skryša líšky				Katarína (dom.) litovská pieseň					chladno, odmerane
sluchový orgán			lezením sa dostanú vyhrávala						
na tomto mieste			výzor, vzhľad rataji						
ihličnatý strom						skr.cholin-esterázy kývať (expr.)			
Pomôcky: PDL, moa, omorika, Saturn	Zlatica (dom.) rímsky boh úrody					volanie na kačice často hoduje			
trvalá					hymnus (bás.) sipenie				
Alina (dom.)				týkajúce sa sovy hydrofilový mul					
čínske jazero			Tivadar (dom.) ponáraj					skratka antilymfocyárneho séra	novozélandský pštrosovitý vták
vyučuj			neupútvam zn. pre gigapond						
opatrovalo rigolmi									
napchať sa, natlačiť sa									

HLAVOLAMY

s riešením sa obráť na šéfredaktora

Jeden muž žije na desiatom poschodí a každý deň zíde do práce výtahom. Ale keď sa večer vracia, ide na siedme poschodie výtahom a potom peši po schodoch na desiate poschodie. Priamo na desiate poschodie ide výtahom iba ak je ešte niekto vo výtahu alebo ak v ten deň pršalo.

Prečo?

(Logické úlohy tohoto typu patria medzi tzv. lateral thinking puzzles.)

Šejk mal dvoch synov. Na smrteľnej posteli im povedal, že dedičstvo získa ten z nich, koho ťava dôjde do mesta ako druhá (z oboch tiav). A tak sa synovia vydali z domovskej oázy na cestu do mesta. Po troch dňoch pomalého poflakovania na ceste stretli starca (samozrejme mimoriadne múdreho). Keď mu povedali o svojom trápení, niečo im poradil. Hneď potom vyskočili obaja na ťavy a uháňali k mestu. Čo im poradil?